

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

Grozījumi Atkritumu apsaimniekošanas likumā

Izdarīt Atkritumu apsaimniekošanas likumā (Latvijas Vēstnesis, 2010, 183., 205. nr.; 2012, 59. nr.; 2013, 194., 232. nr.; 2014, 66. nr.; 2015, 97. nr.; 2016, 232., 254. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. pantā:

izteikt 26. punkta ievaddaļu šādā redakcijā:

"26) **elektrisko un elektronisko iekārtu ražotājs** - jebkura persona, kas neatkarīgi no izmantotās tirdzniecības metodes, arī neatkarīgi no distances līguma atbilstoši normatīvajiem aktiem par distances līgumu:";

papildināt pantu ar 28. punktu šādā redakcijā:

"28) **atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas iekārtas operators** - persona, kura apsaimnieko atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas iekārtu un kurai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par piesārņojumu ir izsniegta A vai B kategorijas piesārņojošas darbības atļauja."

2. Papildināt 4. pantu ar trešo un ceturto daļu šādā redakcijā:

"(3) Atkritumus, ja tie atbilst Eiropas Savienības normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem par atkritumu stadijas izbeigšanu vai Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem par atkritumu stadijas izbeigšanu un ja no tiem ir iegūti materiāli, kuri tiks izmantoti galaprodukta ražošanai, uzskata par otrreizējām izejvielām.

(4) Ja otrreizējās izejvielas tiek nogādātas apglabāšanai atkritumu poligonā vai ja šīs izejvielas nerealizē un uzglabā ilgāk par vienu gadu no saražošanas brīža, tās uzskatāmas par atkritumiem un apsaimniekojamas atbilstoši šā likuma prasībām. Kārtību, kādā atkritumu apsaimniekotājs uzskaita otrreizējās izejvielas, nosaka Ministru kabinets."

3. Izteikt 6. panta 1. punktu šādā redakcijā:

"1) atkritumu klasifikatoru un īpašības, kuras padara atkritumus bīstamus, un kritērijus blakusproduktiem;"

4. Papildināt 8. panta pirmo daļu ar 9. punktu šādā redakcijā:

"9) patstāvīgi vai sadarbībā ar šā likuma 18. panta noteiktajā kārtībā izraudzīto atkritumu apsaimniekotāju vai atkritumu poligona apsaimniekotāju veicina iedzīvotāju aktīvu iesaisti atkritumu šķirošanā, rīkojot izglītošanas pasākumus un atkritumu šķirošanu veicinošas kampaņas, kā arī atbalstot iedzīvotāju iniciatīvas."

5. 12. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

"(1) Atkritumu apsaimniekotājs pirms attiecīgo darbību veikšanas saņem Valsts vides dienesta atļauju atkritumu:

- 1) savākšanai;
- 2) pārvadāšanai;
- 3) pārkrāšanai;
- 4) šķirošanai;

5) uzglabāšanai;

6) slēgtas vai rekultivētas atkritumu izgāztuves atrakšanai un atkritumu pāršķirošanai.";

papildināt pantu ar 1.², 1.³, 1.⁴, 1.⁵ un 1.⁶ daļu šādā redakcijā:

"(1²) Atkritumu apsaimniekotājs atļaujas saņemšanai šā panta pirmās daļas 2., 5. un 6. punktā minētajām darbībām, kā arī pārstrādei un reģenerācijai iesniedz Valsts vides dienestam finanšu nodrošinājumu. Finanšu nodrošinājums ir kredītiestādes izsniegta pirmā pieprasījuma garantijas vēstule vai apdrošinātāja izsniegta apdrošināšanas polise, kurā ietverta apdrošinātāja neatsaucama apņemšanās izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību pēc Valsts vides dienesta pirmā pieprasījuma, kā arī šā pieprasījuma neapstrīdamība.

(1³) Atkritumu apsaimniekotājam finanšu nodrošinājums jāuztur spēkā visu atļaujas darbības laiku. Ja atļaujas darbības laikā atkritumu apsaimniekotājam nav spēkā esoša finanšu nodrošinājuma, atļaujas darbība tiek apturēta līdz attiecīga nodrošinājuma iesniegšanai Valsts vides dienestam.

(1⁴) Valsts vides dienests ir tiesīgs pieprasīt finanšu nodrošinājuma atlīdzību pilnā vai daļējā apmērā atkarībā no atkritumu apsaimniekotāja saistību izpildes. Saņemto atlīdzību Valsts vides dienests izlieto, lai segtu izdevumus gadījumos, kad atkritumu apsaimniekotājs:

1) atkritumus nav nogādājis tiem paredzētajā vietā un ir jānodrošina attiecīgo atkritumu savākšana, pārvadāšana, uzglabāšana vai pārstrāde;

2) atkritumus nav pārstrādājis vai reģenerējis noteiktā apjomā un ir jānodrošina to pārstrāde vai reģenerācija;

3) nav nodrošinājis slēgtas vai rekultivētas izgāztuves rekultivāciju pēc izgāztuves atrakšanas un atkritumu pāršķirošanas un ir jānodrošina teritorijas rekultivācija.

(1⁵) Finanšu nodrošinājuma apmēru nosaka, izvērtējot apsaimniekojamo atkritumu veidus atbilstoši atkritumu klasifikatoram, atkritumu apjomu un atkritumu apsaimniekotāja plānoto finanšu apgrozījumu apdrošināšanas periodā.

(1⁶) Valsts vides dienestam ir tiesības pieprasīt, lai finanšu nodrošinājuma sniedzējs izmaksā finanšu nodrošinājuma summu sešu mēnešu laikā pēc finanšu nodrošinājuma termiņa beigām, ja pamats izmaksai radies finanšu nodrošinājuma darbības laikā.";

papildināt otro daļu ar 7. un 8. punktu šādā redakcijā:

"7) kārtību, kādā atkritumu apsaimniekotājs iesniedz Valsts vides dienestam finanšu nodrošinājumu vai tā pagarinājumu;

8) finanšu nodrošinājuma apmēra aprēķināšanas kārtību un minimālo apdrošinājuma summu."

6. Izteikt 12.¹ pantu šādā redakcijā:

"12.¹ pants. (1) Atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks pirms attiecīgo darbību uzsākšanas reģistrējas Valsts vides dienestā. Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā Valsts vides dienests reģistrē atkritumu tirgotājus un atkritumu apsaimniekošanas starpniekus.

(2) Atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks var veikt attiecīgās darbības, ja ir noslēdzis līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš saņēmis atļauju šā likuma 12. panta pirmās daļas 2., 5. vai 6. punktā minētajām darbībām vai pārstrādei un reģenerācijai.

(3) Atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks ziņo Valsts vides dienestam par noslēgtajiem līgumiem, kā arī veiktajiem darījumiem, norādot atkritumu vai otrreizējo izejvielu veidu, apjomu un saņēmēju.

(4) Kārtību, kādā atkritumu tirgotājs vai atkritumu apsaimniekošanas starpnieks paziņo par noslēgtajiem līgumiem un veiktajiem darījumiem, nosaka Ministru kabinets."

7. Papildināt 16. panta pirmās daļas 1. punktu pēc vārdiem "sadzīves atkritumu apsaimniekošanā" ar vārdiem "tai skaitā atkritumu dalītājā savākšanā".

8. Papildināt likumu ar 17.¹ pantu šādā redakcijā:

"17.¹ pants. (1) Atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas iekārtas operators pēc sadzīves, ražošanas vai bīstamo atkritumu saņemšanas pārstrādei vai reģenerācijai par to veic attiecīgu ierakstu atkritumu pārvaldījuma uzskaites valsts informācijas sistēmā.

(2) Ministru kabinets nosaka:

1) kārtību, kādā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarota iestāde vai komersants uz deleģējuma līguma pamata atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā veic pārstrādei vai reģenerācijai saņemto sadzīves, ražošanas vai bīstamo atkritumu uzskaiti;

2) maksu par pārstrādei vai reģenerācijai saņemto sadzīves, ražošanas vai bīstamo atkritumu uzskaiti un tās maksāšanas kārtību;

3) kārtību, kādā sadzīves, ražošanas vai bīstamo atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas darbību veicējs apliecina pārvadājuma saņemšanu;

4) kārtību, kādā atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas iekārtas operators paziņo par sadzīves, ražošanas vai bīstamo atkritumu saņemšanu pārstrādei vai reģenerācijai.

(3) Ja uzskaiti atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā nodrošina komersants uz deleģējuma līguma pamata, šis komersants atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā."

9. 23. pantā:

izslēgt pirmās daļas 2. punktā vārdus "normatīvajos aktos par vides statistiku noteiktajā kārtībā";

papildināt pantu ar ceturto, piekto un sesto daļu šādā redakcijā:

"(4) Sadzīves vai ražošanas atkritumu valdītājs vai apsaimniekotājs, kas veic atkritumu pārvadājumus valsts teritorijā uz to pārstrādes vai reģenerācijas vietu, atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā paziņo par plānoto pārvadājumu, pārvadājamo atkritumu veidu un apjomu. Paziņošanu neizdara gadījumos, kad atkritumu pārvadājumus veic to turpmākai pāršķirošanai, kas neietver sagatavošanu reģenerācijas darbībai.

(5) Ministru kabinets nosaka:

1) kārtību, kādā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarota iestāde vai komersants uz deleģējuma līguma pamata atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā veic sadzīves vai ražošanas atkritumu pārvadājumu uzskaiti;

2) maksu par pārstrādes un reģenerācijas vietā nogādājamo sadzīves vai ražošanas atkritumu pārvadājumu uzskaiti, kā arī tās samaksas kārtību;

3) kārtību, kādā sadzīves vai ražošanas atkritumu valdītājs vai apsaimniekotājs paziņo par pārvadājumu veikšanu;

4) kārtību, kādā sadzīves vai ražošanas atkritumu valdītājs vai apsaimniekotājs, kas veic atkritumu pārvadājumus valsts teritorijā uz to pārstrādes vai reģenerācijas vietu, paziņo par plānoto pārvadājumu, pārvadājamo atkritumu veidu un apjomu.

(6) Ja uzskaiti atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā nodrošina komersants uz deleģējuma līguma pamata, šis komersants atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā."

10. 24. pantā:

papildināt pantu ar 1.² daļu šādā redakcijā:

"(1²) Elektriskās un elektroniskās iekārtas dara pieejamas tirgū par samaksu vai bez maksas, piegādājot tās izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai Latvijas tirgū, veicot komercdarbību. Elektriskās un elektroniskās iekārtas laiž tirgū, pirmo reizi profesionāli padarot tās pieejamas tirgū Latvijas teritorijā.";

aizstāt otrajā daļā vārdu "piedāvāto" ar vārdu "laisto".

11. Izteikt 26. panta sesto daļu šādā redakcijā:

"(6) Aizliegts apglabāt daļēti savāktus neapstrādātus elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus."

12. Aizstāt 32. pantā vārdus "Laišana tirgū" ar vārdiem "Bateriju vai akumulatoru laišana tirgū".

13. 39. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

"(1) Nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju) maksu atkritumu sākotnējam radītājam vai valdītājam veido:

1) pašvaldības lēmumā apstiprinātā maksa par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un citām normatīvajos aktos noteiktajām darbībām, ko veic pirms atkritumu reģenerācijas un kas samazina apglabājamo atkritumu apjomu, par uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, pārkraušanas un šķirošanas

infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un atkritumu apsaimniekotājs;

2) Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātais tarifs par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos.";

papildināt pantu ar 1.² daļu šādā redakcijā:

"(1²) Ja līguma darbības laikā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir apstiprināts cits tarifs par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonā, atkritumu apsaimniekotājs iekļauj apstiprināto tarifu atkritumu apsaimniekošanas maksā ar tarifa spēkā stāšanās dienu.";

izslēgt 2.¹ daļu;

izslēgt 2.² daļā vārdus "dabas resursu nodokli un";

izslēgt ceturtās daļas 2. punktu.

14. 41. pantā:

papildināt pirmo daļu ar 9. punktu šādā redakcijā:

"9) dabas resursu nodokli normatīvajos aktos noteiktajā apmērā par atkritumu apglabāšanu.";

izslēgt 1.⁴ daļas pirmo teikumu.

15. Papildināt 42. pantu ar vienpadsmito, divpadsmito, trīspadsmito un četrpadsmito daļu šādā redakcijā:

"(11) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā personas, kuras Latvijas teritorijā ievieš pārstrādei vai reģenerācijai atkritumus, kas minēti regulas Nr. 1013/2006 3. panta 2. punktā, veic ieviesto atkritumu uzskaiti.

(12) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā regulas Nr. 1013/2006 3. panta 2. punktā minēto pārstrādei vai reģenerācijai ieviesto atkritumu pārvaldījumu uzskaiti veic atkritumu pārvaldījumu uzskaites valsts informācijas sistēmā, kā arī maksu par sadzīves atkritumu pārvaldījumu uzskaiti un tās maksāšanas kārtību.

(13) Ja uzskaiti atkritumu pārvaldījumu uzskaites valsts informācijas sistēmā nodrošina komersants uz deleģējuma līguma pamata, šis komersants atrodas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā.

(14) Pirms regulas Nr. 1013/2006 3. panta 2. punktā minēto atkritumu ieviešanas pārstrādei vai reģenerācijai Latvijā persona iesniedz Valsts vides dienestam finanšu nodrošinājumu, kas noteikts šā likuma 12. panta 1.² daļā par atkritumu pārstrādi vai reģenerāciju uz vienu kalendāra gadu vai katram sūtījumam atsevišķi."

16. Pārejas noteikumos:

izteikt 31. un 32. punktu šādā redakcijā:

"31. Sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotājs sagatavo un ne vēlāk kā līdz 2017. gada 31. decembrim iesniedz izskatīšanai Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai tarifa projektu atbilstoši šā likuma 41. panta 1.⁴ daļai, kas paredz, ka poligona apsaimniekotājs samazina tarifā par atkritumu apglabāšanu iekļautās izmaksas par ieņēmumu daļu, kuru tas gūst kā starpību starp maksājumu par dabas resursu nodokli, ko samaksā atkritumu apsaimniekotājs par sadzīves atkritumu daudzumu saskaņā ar šā likuma 39. panta 2.¹ daļu, kas paredz, ka atkritumu poligona apsaimniekotājs, pieņemot apglabāšanai sadzīves atkritumus, dabas resursu nodokli par sadzīves atkritumu apglabāšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā iekasē par visu apglabāšanai nodoto nešķīroto sadzīves atkritumu daudzumu, un valsts budžetā samaksāto dabas resursu nodokli par sadzīves atkritumu apglabāšanu.

32. Ja sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotājs atbilstoši šo pārejas noteikumu 31. punktam iesniedz izskatīšanai Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai tarifa projektu, bet tas nav apstiprināts līdz 2017. gada 31. decembrim, sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotājs līdz 2018. gada 30. martam iesniedz precizētus tarifa projekta aprēķinus, ievērojot grozījumus šā likuma 41. pantā, kas stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī (par pirmās daļas papildināšanu ar 9. punktu un 1.⁴ daļas pirmā teikuma izslēgšanu).";

papildināt pārejas noteikumus ar 32.¹ un 32.² punktu šādā redakcijā:

"32.¹ Līdz brīdim, kad Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija apstiprina sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifū saskaņā ar sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodiku pēc šā likuma 41. panta pirmās daļas 9. punkta spēkā stāšanās, atkritumu poligona apsaimniekotājs, kura spēkā esošajā sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifā iekļautās izmaksas nav samazinātas par ieņēmumu daļu, kuru tas gūst kā starpību starp maksājumu par dabas resursu nodokli, ko samaksā atkritumu apsaimniekotājs, un valsts budžetā samaksāto dabas resursu nodokli par sadzīves atkritumu apglabāšanu, dabas resursu nodoklim par sadzīves atkritumu

apglabāšanu piemēro koeficientu, kas atbilst attiecībai starp poligonā apglabāto atkritumu daudzumu un poligonā pieņemto atkritumu daudzumu, un vienlaikus paziņo par to pašvaldībai saskaņā ar šā likuma 41. panta 1.⁵ daļu.

32.² Pēc 32.¹ punktā minētā tarifa apstiprināšanas sadzīves atkritumu poligona apsaimniekotājs iesniedz pašvaldībai informāciju par apstiprināto tarifu. Pašvaldība viena mēneša laikā no informācijas saņemšanas dienas pieņem lēmumu par nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju) maksu atkritumu sākotnējam radītājam, ievērojot grozījumus šā likuma 39. panta pirmajā daļā, kas stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī. Lēmumā norāda maksu par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un citām normatīvajos aktos noteiktajām darbībām, ko veic pirms atkritumu reģenerācijas un kas samazina apglabājamo atkritumu apjomu, par uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, pārkraušanas un šķirošanas infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība ar atkritumu apsaimniekotāju un kuru tā apstiprinājusi, izvēloties atkritumu apsaimniekotāju atbilstoši šā likuma 18. pantam.";

papildināt pārejas noteikumus ar 37., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44. un 45. punktu šādā redakcijā:

"37. Prasības par finanšu nodrošinājumu attiecībā uz pārvadājumiem, pārstrādi vai reģenerāciju Latvijas teritorijā piemērojamas no 2018. gada 1. jūlija. Šā likuma 12. panta 1.² daļā minēto finanšu nodrošinājumu atkritumu apsaimniekotājs, kuram atkritumu apsaimniekošanas atļauja izsniegta līdz 2017. gada 30. decembrim vai kurš iesniedzis iesniegumu atļaujas saņemšanai līdz 2018. gada 30. jūnijam, iesniedz Valsts vides dienestam līdz 2018. gada 30. decembrim.

38. Šā likuma 23. panta ceturtajā daļā minētie sadzīves un ražošanas atkritumu valdītāji un apsaimniekotāji, kā arī šā likuma 17.¹ panta pirmajā daļā minētie atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas iekārtu operatori pārvadājumu un atkritumu saņemšanas paziņošanu uzsāk ar 2018. gada 1. jūliju.

39. Par šā likuma 17.¹ panta pirmajā daļā un 23. panta ceturtajā daļā minētajām darbībām atkritumu valdītāji un apsaimniekotāji, kā arī atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas iekārtu operatori un 42. panta četrpadsmitajā daļā minētās personas ar 2018. gada 1. jūliju līdz atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmas izveidei ziņo Valsts vides dienestam, nosūtot informāciju uz oficiālo elektroniskā pasta adresi, bet pēc atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmas darbības uzsākšanas - Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pilnvarotai iestādei vai komersantam, kuram šo uzdevumu deleģējusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

40. Prasības par finanšu nodrošinājumu regulas Nr. 1013/2006 3. panta 2. punktā minēto atkritumu pārvadāšanai piemērojamas attiecībā uz atkritumiem, kurus plānots ievest Latvijas teritorijā pārstrādei vai reģenerācijai no 2018. gada 1. jūlija.

41. Ministru kabinets līdz 2018. gada 30. maijam izdod šā likuma 17.¹ panta otrajā daļā, 23. panta piektajā daļā un 42. panta vienpadsmitajā un divpadsmitajā daļā minētos noteikumus.

42. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija divu mēnešu laikā pēc šā likuma 41. panta pirmās daļas 9. punkta spēkā stāšanās veic grozījumus sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodikā.

43. Atkritumu valdītāji vai apsaimniekotāji, kā arī atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas iekārtu operatori gadījumos, kad tehnisku iemeslu dēļ atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā nevar ievadīt šā likuma 17.¹ panta pirmajā daļā, 23. panta ceturtajā daļā, kā arī 42. panta divpadsmitajā daļā minēto informāciju, līdz 2019. gada 30. jūnijam var to iesniegt Valsts vides dienestam, nosūtot uz oficiālo elektroniskā pasta adresi.

44. Ministru kabinets līdz 2018. gada 1. martam izdod šā likuma 4. panta ceturtajā daļā, 12. panta otrās daļas 7. un 8. punktā un 12.¹ panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.

45. Atkritumu tirgotāji un atkritumu apsaimniekošanas starpnieki par noslēgtajiem līgumiem un veiktajiem darījumiem Valsts vides dienestam paziņo, sākot ar 2018. gada 1. aprīli."

Likums stājas spēkā 2018. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2017. gada 7. decembrī.

Valsts prezidents *R. Vējonis*

Rīgā 2017. gada 20. decembrī